

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 15Co/74/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6114227251
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 08. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jaroslav Mikulaj
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2017:6114227251.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jaroslava Mikulaja a členov senátu JUDr. Jaroslava Galla a JUDr. Klaudie Koskovej, v právnej veci žalobcov: 1/ O. X., nar. XX.XX.XXXX, bytom F. XX, Y. G., 2/ U. X., nar. XX.XX.XXXX, bytom F. XX, Y. G., zast. JUDr. Katarínou Barinovou, advokátkou, Rudlovská cesta 47, Banská Bystrica, proti žalovanej: H. F., nar. XX. XX. XXXX, bytom N. M. XXX, L. L., zast. JUDr. Michalom Trúsikom, advokátom, Kuzmányho 5, Banská Bystrica, o zaplatenie 3 596,16 eur s príslušenstvom, na odvolanie žalobcov 1/, 2/ proti rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 13C/256/2015-149, zo dňa 24. januára 2017, takto

rozhodol:

I. Rozsudok okresného súdu vo výroku o nároku žalovanej na náhradu trov konania v plnom rozsahu **p o t v r d z u j e**.

II. Žalovaná má nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

o d ô v o d n e n i e :

1. Odvolaním napadnutým rozsudkom súd rozhodol: „Súd žalobu žalobcov v 1/ a 2/ rade zamietá. Žalovaná má nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu.“

2. V odôvodnení rozhodnutia súd uviedol, že z vykonaného dokazovania mal za preukázané, že žalovaná ako dlžníčka uzatvorila s Prvou stavebnou sporiteľňou, a.s. (veriteľ) Zmluvu o stavebnou sporení č. 2785705 1 05, ktorú žalovaní 1/ a 2/ podpísali dňa 07.09.2011 ako ručiteľia. Súčasťou je Zmluva o mimoriadnom medziúvere č. 2785705 9 06 a stavebnom - spotrebiteľskom úvere č. 2785705 1 05, na základe ktorej veriteľ poskytol žalovanej sumu 20 000 eur. Úver bol takýmto spôsobom poskytnutý resp. finančná suma, ktorá z neho vyplynula bola následne poskytnutá synovi žalobcov 1/ a 2/ a jeho vtedajšej manželke - dcére žalovanej. V konaní nebolo jednoznačným spôsobom preukázané, že by žalobcovia 1/ a 2/ poskytovali svojmu synovi H. X. finančné sumy rovnajúce sa splátkam poskytnutého úveru, v konaní bolo preukázané len toľko, že nejaké finančné sumy svojmu synovi poskytli, avšak priamy dôkaz o tejto skutočnosti v konaní nebol predložený. V konaní bolo preukázané, že syn žalobcov poskytoval na predmetný úver finančné prostriedky vo výške mesačnej splátky (poukazoval zo svojho účtu), táto skutočnosť bola preukázaná aj vo vzťahu k jeho súčasnej priateľke C. J. (z jej účtu boli poukazované finančné prostriedky vo výške mesačnej splátky potom, čo účet syna žalobcov bol zablokovaný). Pôvod finančných prostriedkov, ktoré boli posielané na úverový účet na splátky úveru však nebol preukázaný jednoznačným spôsobom Za podstatnú a rozhodujúcu skutočnosť, ktorá viedla k negatívne rozhodnutiu súdu vo vzťahu k žalobcom 1/ a 2/ súd považoval to, že žalobcovia 1/ a 2/ ako ručiteľia boli povinní dlh splniť potom, ak ho nespĺnil dlžník, hoci ich na to veriteľ písomne vyzval, toto v konaní nebolo preukázané. V danom prípade nie je možné konštatovať, že ručiteľia (žalobcovia 1/ a 2/) splnili dlh za žalovanú. V konaní bolo preukázané len toľko, že žalobcovia 1/ a 2/ finančné prostriedky ich synovi poskytovali vo forme pomoci na záväzky, ktoré mal on sám. Podmienky ust. § 550 Občianskeho zákonníka, že pokiaľ ručiteľ splnil dlh za dlžníka, má právo na

náhradu za takéto plnenia, ktoré poskytol veriteľovi, neboli v danom prípade zo strany žalobcov 1/ a 2 preukázané, neboli splnené, preto súd žalobu žalobcov zamietol.

3. O trovách konania súd rozhodol podľa ust. § 255 CSP, že žalovaná má nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu, pretože v konaní bola v celom rozsahu úspešná.

4. Proti tomuto rozsudku podali žalobcovia 1/ a 2/ odvolanie voči výroku o priznaní nároku na náhradu trov konania žalovanej v plnom rozsahu. Rozsudok v tejto časti žiadali zmeniť tak, že „súd účastníkom konania náhradu trov konania nepriznáva“. Žalobcovia majú zato, že v danom prípade ide o situáciu predpokladanú ust. § 257 CSP, podľa ktorého súd výnimočne neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

5. Namietali, že rozhodnutím Centra právnej pomoci, Kancelária Banská Bystrica, bol žalobcom 1/ a 2/ priznaný nárok na poskytnutie právnej pomoci ako osobám v hmotnej núdzi, keď Centrum z predložených listín a informácií poskytnutých žalobcami konštatovalo, že v danej veci nejde o zrejmu bezúspešnosť sporu. Rovnako sa to javilo aj advokátovi určenému na ich zastupovanie pred súdom. Žalobcovia poukazujú na to, že až v priebehu pojednávania vyšli najavo skutočnosti, z ktorých vyplynulo, že počas splácania úveru žalovanej z finančných prostriedkov žalobcov 1/ a 2/ došlo konkludentným spôsobom k založeniu ďalších právnych vzťahov, ktoré zabraňujú úspešnému uplatneniu nároku žalobcov voči žalovanej. Žalobcovia tieto právne vzťahy na začiatku súdneho sporu nevnímali a vzhľadom na nízke právne povedomie ani nemohli vnímať. Z ich strany nešlo o umelo vyvolaný súdny spor, ale o úprimnú snahu domôcť sa nimi vynaložených finančných prostriedkov, ktorými v konečnom dôsledku skutočne došlo k zníženiu dlhu žalovanej voči veriteľovi. Vo vnímaní žalobcov bola nepodstatnou skutočnosť, aký vznikol vzťah medzi ich synom, ktorému dávali finančné prostriedky na úhradu dlhu žalovanej a žalovanou. Žalobcovia celý čas vnímali predovšetkým to, že finančné prostriedky nimi vynaložené na úhradu dlhu žalovanej boli použité v prospech žalovanej a jej dcéry. K podaniu žaloby ich priviedlo tiež to, že v inom súdnom konaní vedenom na Okresnom súde Banská Bystrica pod sp. zn. 12C/7/2014 Prvá stavebná sporiteľňa, a. s., uplatnila nárok na zaplatenie zostatku úveru jednak voči dlžníčke (v tomto konaní žalovaná) ale aj voči nim ako ručiteľom a v zmysle rozsudku súdu prvej inštancie by mali veriteľovi splácať dlh v mesačných splátkach po 250,- eur. Nie je v možnostiach žalovaných nahradiť trovy tohto konania a zároveň splácať zostatok úveru - plniť ručiteľský záväzok.

6. Žalovaná navrhla rozsudok v napadnutej časti potvrdiť. Vo vyjadrení k odvolaniu žalobcov uviedla, že rozhodnutie súdu o trovách konania je správne, keďže sa v konaní preukázalo, že tvrdenia žalobcov sú nepravdivé a žaloba je nedôvodná, teda že žalovaná mala v konaní plný úspech. V predmetnom konaní neexistujú dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré by súd mal náhradu trov konania nepriznať. Žaloba zo strany žalobcov bola od počiatku nedôvodná a účelová, Žalobcovia o tom vedeli, resp. s ohľadom na všetky okolnosti mohli vedieť. Všetky skutočnosti, ktoré boli obsahom výpovede ich syna na pojednávaní, si mohli žalobcovia od svojho syna v dostatočnom časovom predstihu, pred odaním žaloby, zistiť. Rovnako pred podaním žaloby museli vedieť, že nie sú schopní preukázať plnenie svojho ručiteľského záväzku v súlade s § 548 Občianskeho zákonníka. Zodpovednosť za nedôvodnú a účelovú žalobu nemôže žalobcov zbaviť ani ich nízke právne povedomie, na ktoré sa snažia poukázať. Nízke právne povedomie s určitosťou nie je dôvodom hodným osobitného zreteľa v zmysle § 257 CSP a žalobcovia boli od počiatku zastúpení kvalifikovaným právnym zástupcom z radov advokátov. Na uvedené nemá vplyv že Centrum právnej pomoci konštatovalo vo svojom rozhodnutí, že vo veci nejde o zrejmu bezúspešnosť sporu, Centrum neskúma a nevyhodnocuje obsah jednotlivých dôkazov. Žalovaná zároveň poukazuje na skutočnosť, že jej finančná a majetková situácia je minimálne rovnako zlá, ak nie horšia ako v prípade žalobcov. Nevlastní žiadnu nehnuteľnosť, je odkázaná na nízky dôchodok a voči jej osobe sú vedené viaceré exekučné konania. Jej majetkové pomery preskúmal v predmetnom konaní súd a oslobodil ju v celom rozsahu od platenia súdnych poplatkov. Pokiaľ žalobcovia poukazujú na predpokladaný výsledok konania sp. zn. 12C/7/2014 na OS Banská Bystrica, tak k úhrade predmetnej pohľadávky Prvej stavebnej sporiteľni, a.s., je rovnako ako žalobcovia zaviazaná aj ona. Potom to nemá žiadny vplyv pre porovnanie finančnej situácie jej a žalobcov.

7. Žalobcovia 1/ a 2/ nepodali vyjadrenie k vyjadreniu žalobcov (duplika).

8. Krajský súd, ako súd odvolací, preskúmal vec podľa § 379 a § 380 ods. 1, 2 CSP a bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 (a contrario) CSP rozsudok okresného súdu v napadnutej časti podľa § 387 ods. 1, 2 CSP potvrdil.

9. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Podľa ods. 2 ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

10. Preskúmaním odvolací súd dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vo výroku, ktorým priznal žalovanej nárok na náhradu trov konania v plnom je správne. Súd správne aplikoval príslušné normy práva platné a účinné v rozhodnom čase a to ust. § 255 ods. 1 CSP, ktoré vychádza zo zásady pomeru úspechu strany v spore, rozhodnutie dostatočne odôvodnil.

11. V právnej úprave účinnej od 01.07.2016 odchýlku zo zásady zodpovednosti za výsledok (§ 255 CSP), aj zo zásady zodpovednosti za zavinenie a náhodu (§ 256 CSP) upravuje ust. § 257 CSP tak, že súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa. Tak z dikcie predchádzajúcej, ale aj súčasnej právnej úpravy vyplýva, že ide o výnimočné ustanovenie, ktoré má súdu umožniť, aby pri rozhodovaní o náhrade trov mohol prihliadnuť k zvláštnostiam jednotlivých konkrétnych prípadov a má slúžiť k odstráneniu neprimeranej tvrdosti. Právny názor žalobcov, že súd mal v danom prípade otázku náhrady trov posudzovať podľa tohto ustanovenia § 257 CSP, odvolací súd nepovažuje za náležitý a správny. Okolnosti, ktoré uviedli žalobcovia v odvolaní (bod 5. tohto rozhodnutia) a ktoré podľa ich názoru mal súd v prejednávacom prípade zohľadniť ako dôvody hodné osobitného zreteľa, podľa názoru odvolacieho súdu nie sú výnimočné okolnosti, ktoré by vyžadovali pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov aplikovať ust. § 257 CSP - pre ktoré by nemal byť priznaný nárok na náhradu trov žalovanej. Odvolací súd sa plne prikláňa k názorom, ktoré uviedla vo vyjadrení k odvolaniu žalobcov žalovaná (bod 6. tohto rozhodnutia).

12. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa ust. § 396 ods. 1 CSP, § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP tak, že žalovaná má nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

13. Senát krajského súdu prijal toto rozhodnutie pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).
Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP)

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie,

- a) ktorému súdu je určené,
- b) kto ho robí,
- c) ktorej veci sa týka,
- d) čo sa ním sleduje a
- e) podpis.

(§ 127 ods. 1 CSP)

Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania (§ 127 ods. 2 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a

ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).